

Zahteva po učinkovitejšem varstvu Alp na področju tranzitnega prometa

Tranzitni promet: predstavništva CIPRE vseh alpskih držav zahtevajo, da postanejo pravila bolj zavezujoča.

Prometni ministri držav članic EU bodo na začetku junija 2020 poskusili doseči dogovor o sprejetju bolj zavezujočih pravil glede tranzitnega prometa. Predstavništva CIPRE vseh alpskih držav zahtevajo učinkovitejšo evropsko direktivo o cestninah za težka tovorna vozila.

Da bi zavarovale interese ljudi in narave na območju Alp in obenem spodbudile uveljavljanje varstva Alp na tranzitnih poteh, so organizacije pod okriljem CIPRE konec maja 2020 pripravile splošne [zahteve glede tranzitnega prometa](#). Svoje zahteve za učinkovitejšo direktivo o cestnih pristojbinah so posredovale ministrom, pristojnim za okolje, promet in zdravje v posameznih državah.

Neučinkovita uredba

EU je že leta 1993 sprejela direktivo o evrovinjeti, poznano tudi kot direktiva o cestnih pristojbinah za težki tovorni promet, ki članicam pušča proste roke pri odločitvi o sistemu pobiranja cestnin. Prevoz tovornih vozil naj bi tako kril določen del infrastrukturnih stroškov. Okoljski stroški tudi pri poznejših revizijah uredbe niso bili upoštevani. Tu gre za nadomestilo škode, ki jo tovorni promet povzroča zdravju ljudi in okolju. Doslej se tovrstni zunanji stroški niso upoštevali in to kljub novi reviziji uredbe iz leta 2006. Tovorni promet je tako v primerjavi z drugimi načini prevoza že leta prepoceni, takse pa so omejene na vozila z največjo dovoljeno maso nad 12 t.

Pogajanja na vseevropski ravni

Leta 2017 je Komisija EU predstavila nov osnutek uredbe, ki je vključeval zunanje stroške in omejitve glede največje dovoljene mase znižal na 3,5 t. Evropski parlament je osnutek dopolnil leta 2018. Komisija je želela uvesti obvezen prehod na sisteme cestninjenja, ki temeljijo na dejansko prevoženih kilometrih, višina pristojbine bi se razlikovala glede na emisijski razred onesnaževanja posameznega tovornega vozila z izpusti CO₂. Do konca leta 2019 prometni ministri posameznih držav še niso uspeli doseči skupnega dogovora v zvezi s tem – Nemčija nasprotuje nižanju omejitev pri teži, Italija in Nizozemska pa doplačila za zunanje stroške, npr. onesnaženja zraka in hrupa, ocenjujeta kot previsoka. Naslednja pogajanja bodo na začetku junija 2020.

Zahteve so jasne

CIPRA načeloma podpira revizijo direktive o cestnih pristojbinah za težki tovorni promet, saj bi to vodilo v zmanjšanje obsega cestnega prometa in dosego cilja podnebne nevtralnosti, je poudaril sodirektor Kaspar Schuler: »Pozdravljamo tudi pobudo, da bi skupna pravila veljala že za težka tovorna vozila nad 3,5 t.« Schuler je opozoril tudi na to, da se je vseh osem pogodbenic Alpske konvencije, med njimi Nemčija in Italija, že pred več kot dvema desetletjema zavezalo k spoštovanju podlag omenjene direktive. Kar je torej predmet sedanjih vročih razprav, bi morala biti *de facto* za nekatere države članice EU že zdavnaj obveznost. Zato CIPRA ocenjuje, da je za izboljšanje direktive ključnega pomena izpolnitev naslednjih treh zahtev:

1. Direktiva mora kot podlaga za obračun upoštevati vse zunanje stroške.
2. Vztrajati je treba pri predvideni dopustnosti plačevanja doplačil cestnine, ki spodbujajo preusmerjanje tovora na železnico, na občutljivih območjih, kot so Alpe ali regije z največjo gostoto prebivalstva.
3. Cestnina se zviša glede na število prevoženih kilometrov.

Viri in nadaljnje informacije:

www.cipra.org/sl/teme/alpska-politika/v-zariscu-tranzitni-promet

Brez dialoga s civilno družbo ni okrevanja

Aktualna slovenska vlada želi omejiti pravice civilne družbe pri odločanju o okoljskih vprašanjih, a prav to, da bi krizo lahko obvladovala, potrebuje bolj kot kadarkoli prej, opozarja Špela Berlot, direktorica CIPRE Slovenija. Civilna družba namreč pravočasno opozarja na nepravilnosti in zgrešene razvojne trende pri ravnanju z naravnimi viri.

Špela Berlot, direktorica CIPRE Slovenija. (c) Katarina Žakelj

V Sloveniji se srečujemo z zakonodajnimi predlogi, ki zmanjšujejo pomen okoljevarstvene presoje investicij v gradbene projekte in v nasprotju z Aarhuško konvencijo, ki pogodbenice zavezuje, da v postopke odločanja v okoljskih zadevah vključijo javnost, otežujejo vključevanje nevladnih organizacij in drugih pritožbenikov v postopke pridobivanja okoljevarstvenih soglasij. Nevladne organizacije niso nasprotniki razvoja, temveč so izraz interesa lokalnih skupnosti. S svojimi dejavnostmi zagovarjajo razvoj in naložbe, ki krepijo lokalne skupnosti, varujejo naravne vire ter zagotavljajo zdravo okolje tudi v prihodnje.

Gradbeništvo in naložbe imajo mnogotere kratkoročne pozitivne učinke na gospodarsko okrevanje, vendar se je treba odločati za takšne investicije, ki bodo poleg reševanja gospodarske krize prispevale tudi k reševanju podnebne in biotske krize 21. stoletja. Gospodarsko okrevanje po epidemiji Covid-19 naj zato ne bo izgovor za neupoštevanje

vzpostavljenih evropskih in nacionalnih okoljskih in družbenih standardov ter zavez.

Nevladne okoljske organizacije so delček družbene sestavljanke in s svojim delovanjem vsaj deloma pripomorejo k uravnoteženju teženj kapitala ter politike v smeri zelenih politik in boljše prihodnosti. Spoštovanje vloge nevladnih organizacij pomeni spoštovanje dialoga s civilno družbo, ki pa je v časih soočanja s podnebno in okoljsko krizo še bolj pomembno.

Doseganje trajnostnih ciljev, ki smo si jih postavili kot država ter kot evropska in svetovna skupnost, lahko dosežemo zgolj z usklajenim delovanjem političnih, gospodarstvenih, civilno-družbenih in drugih struktur. Z izražanjem podpore nevladnim naravovarstvenim in okoljevarstvenim organizacijam, ki bdijo nad odločevalci, podajajo predloge za zelene politike in glasno opozarjajo na napake, pa posamezniki prispevamo k prepotrebni dialogu odločevalcev s civilno družbo. Tako podpora nevladnim organizacijam pomeni tudi podporo podnebnim ciljem, trajnostnemu razvoju ter družbeni pravičnosti.

Vse je v glavih: kako si predstavljamo boj proti podnebnim spremembam

Učinek besed – spletna konferenca o komuniciranju podnebne krize. (c) Johannes Gautier

Podnebne spremembe, podnebna kriza, izredne podnebne razmere: kako izbrati prave besede, s katerimi bomo lahko spregovorili o globalnem segrevanju? Komuniciranje podnebne krize bo osrednja tema spletne konference, ki jo bo Alpsko partnerstvo za lokalne podnebne ukrepe organiziralo 30. junija in 1. julija 2020.

Kako lahko razpravo o podnebnih temah vodimo tako, da bo še bolj učinkovita in ustvarjalna? Kako naj skupaj zagotovimo prehod na podnebno nevtralne in odporne Alpe? Iskanju odgovorov na tovrstna vprašanja se bo Alpsko partnerstvo za lokalne podnebne ukrepe (ALPACA) 30. junija

in 1. julija 2020 posvetilo na spletni konferenci *Našpičiti ušesa, razložiti zgodbe, povezovati stike*. Udeleženci bodo prisluhnili številnim predavanjem na temo političnega okvirjanja, psihologije, jezika in komunikacije, udeležili se bodo lahko interaktivnih delavnic, namenjenih predstavitvi primerov iz prakse, ter imeli možnosti za medsebojno povezovanje in ogled kratkih filmov o podnebni krizi.

Izredne razmere, spremembe, kriza – besede vplivajo na naš način razmišljanja in ravnanja in so povezane z izkušnjami. Tako se izredne razmere razglasijo zaradi nevarnosti poplav, finančna kriza sproži zlom gospodarstva, podnebne spremembe napredujejo domnevno počasi in kontinuirano. Norveški psiholog Per Espen Stoknes bo v svojem predavanju orisal psihološke ovire, s katerimi se soočamo pri komuniciranju podnebne krize: CO₂ ni viden, prav tako ga ne moremo otipati, številne posledice podnebnih sprememb, kot je taljenje ledenikov ali polov, se dogajajo daleč stran od nas. Psihološka distanca je velika.

Konferenca bo zaradi nevarnosti širjenja bolezni covid-19 potekala po spletu. Digitalizacija nam tudi sicer omogoča nadaljnje aktivno vključevanje v reševanje okoljske problematike. Primer za to je mednarodno gibanje *Petki za prihodnost/Fridays for Future*, ki svoj protest izraža v svojih akcijah na družbenih omrežjih. Barbara Wülser, sodirektorica CIPRE International, je prepričana, da je zavzemanje za učinkovitejše varstvo podnebja pomembno prav zdaj, saj je le to zagotovilo, da podnebna kriza ne bo izginila iz politične in medijske agende.

Izvedbo spletne konference so podprli nemško Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave in jedrsko varnost, avstrijsko Zvezno ministrstvo za varstvo podnebja, okolje, energijo, mobilnost, inovacije in tehnologijo ter Avtonomna pokrajina Bolzano – Južna Tirolska.

Nadaljnje informacije in prijava:

www.cipra.org/sl/prireditve/Spletna-konferenca-o-komuniciranju-podnebne-krize

Ena vozovnica, sedem držav, 48 regij

Potovanja s prihodnostjo: Mladinski svet CIPRE si prizadeva za trajnostno mobilnost.

Mladinski svet CIPRE (CYC) predlaga uvedbo vozovnice *AlpTick* za prevoz, ki bi vključeval vsa sredstva javnega potniškega prevoza na celotnem alpskem območju, prav tako pa vabi mlade, da izpolnijo anketo o mobilnosti v Alpah.

Z uvedbo alpske vozovnice bi počitnice in potovanja po Alpah za mlade postala enostavnejša, bolj trajnostna in zanimivejša. Mladinski svet CIPRE (CYC) je projekt uvedbe alpske vozovnice *AlpTick* razvil na podlagi lastnih izkušenj na področju javnega prevoza v Alpah. Sedanje vozovnice ne veljajo za vsa sredstva javnega potniškega prevoza ali pa veljajo le na območju posamezne države, zato so potovanja zahtevna in povezana z visokimi stroški, še zlasti ko gre za odročnejše kraje ali predele, kar je tudi sicer značilno za Alpe.

Kot pojasnjuje Cléa Slimani, francoska članica Mladinskega sveta CIPRE, se je ideja vozovnice *AlpTick* porodila zaradi potrebe, da potovalne navade znotraj alpskega območja postanejo bolj trajnostne, saj se bo le tako mogoče soočiti z globalnimi izzivi, kot je podnebna kriza. Za 23-letnico je potovanje priložnost za spoznavanje in razumevanje našega naravnega in kulturnega okolja. Temu pritrjuje tudi član Mladinskega sveta Frederick Manck iz Nemčije: »Trajnostna potovanja so odločilen dejavnik za prihodnost odgovornega turizma v Alpah.«

Z idejo o uvedbi alpske vozovnice *AlpTick* je Mladinski svet CIPRE leta 2018 postal zmagovalec javnega natečaja *Pitch your project*, ki je bil razpisan pod okriljem Strategije EU za alpsko regijo (EUSALP). Poleg tega bodo mladi, ki živijo na območju Alp in so stari od 15 do 29 let, izpolnili anketo, s katero želijo izvajalci odgovoriti na vprašanje, kako občutijo aktualno situacijo glede mobilnosti v Alpah. Naslednji cilj pa je pripraviti odločevalce iz mobilnostnega sektorja, da sedejo za skupno mizo in se dogovorijo glede nadaljnjega delovanja.

Anketa: www.1ka.si/a/285742

Vir:

www.cipra.org/sl/cipra/international/projekti/tekoci-projekti/alptick

Novi obrazi CIPRE

Vanda Bonardo, novoizvoljena predsednica CIPRE Italija

Nova predsednica CIPRE Italije je postala Vanda Bonardo, do kadrovske spremembe pa je prišlo tudi v upravnem odboru. Prav tako se je vodstvo zamenjalo v CIPRI Avstrija.

Vanda Bonardo aktivno deluje na področju varstva okolja že od svoje mladosti, končala je študij naravoslovnih ved, že vrsto let pa deluje v italijanski naravo- in okoljevarstveni organizaciji Legambiente. Maja 2020 je bila izvoljena za novo predsednico CIPRE Italija. Kot predsednica organizacije Legambiente v Piemontu in Dolini Aoste v letih 1995–2011 je s svojim več kot desetletnim delovanjem pustila pomemben pečat na področju varstva narave v severozahodni Italiji. Kot je Bonardova opozorila v svoji prvi izjavi o koronakrizi, je zdaj pravi trenutek, da gorska območja prevzamejo vodilno vlogo: »Pri nenehnem iskanju ravnovesja med človekom in naravo je nujna večja osredotočenost na zdravje in blaginjo državljanov.« Tovrstna vloga bi lahko okrepila tudi položaj alpskega prostora znotraj EU, je poudarila Bonardova.

Novi podpredsednik CIPRE Italija je postal Agostino Agostinelli. Tudi on je tako v vlogi delegata mreže naravnih parkov Federparchi kakor tudi nekdanjega vodje Regijskega parka Adda Nord priznani strokovnjak na okolje- in naravovarstvenem področju. Odhajajoča predsednica Federica Corrado (Associazione Dislivelli) bo tudi v prihodnje opravljala funkcijo članice upravnega odbora, v katerem so še Oscar del Barba (Club Alpino Italiano), Valter Giuliano (Federazione Nazionale Pro Natura), Carlo Gubetti (Pro Natura Torino) in Stefano Sala (Mountain Wilderness Italia).

Mandat v. d. direktorja CIPRE Avstrija je januarja 2020 nastopil Paul Kuncio, ki vodi tudi tamkajšnji Urad Alpske konvencije. Po smrti Petra Haßlacherja ima CIPRA Avstrija novo predsedstvo, ki ga sestavljajo Christine Pühringer, Christian Baumgartner in Gerald Pfiffinger.

20 let daljinske pohodniške poti Via Alpina

Čezmejna daljinska pot Via Alpina, ki se začne v Trstu in konča v Monaku, že dve desetletji povezuje vseh osem držav alpskega loka. Na petih pohodniških poteh pa ljudi, življenjske prostore in naravo med seboj ne povezuje le v fizičnem, temveč tudi v simbolnem pomenu.

Via Alpina že dve desetletji simbolizira medsebojno povezanost alpskega območja in aktivno zavzemanje za njegov trajnostni razvoj. (c) Troy Smith_flickr

Na pobudo alpskih planinskih organizacij je pod vodstvom društva *Grande Traversée des Alpes* (GTA) leta 2000 nastala Via Alpina z namenom okrepiti prepoznavnost Alpske konvencije in njenih ciljev trajnostnega razvoja v alpskem prostoru. Via Alpina je z leti status običajnega turističnega produkta prerasla in kmalu postala simbol skupne alpske identitete in pomembna mednarodna platforma: uresničeni so bili številni pilotni projekti in tako je izšel mednarodni vodnik daljinskih pohodniških poti, izvajale so se znanstvene raziskave, pripravljen je bil priročnik o pohodništvu, ki se uporablja pri okoljskem izobraževanju mladih. Via Alpina je tudi uradni izvedbeni projekt Alpske konvencije. CIPRA International je usklajevalno vlogo v projektu prevzela leta 2014.

Steber trajnostnega razvoja

Če se ozremo nazaj, lahko prepoznamo tudi izzive, ki jih Via Alpina zaradi svojega obsega sproža že od samega začetka. Posamezne pohodniške poti so razdeljene v pet odsekov, ti pa obsegajo 342 dnevnih etap v skupni dolžini več kot 5000 km. V projekt Vie Alpine so vključeni številni akterji, kot so planinske zveze, države, regije in turistična podjetja. »Da bi projekt Via

Alpina tudi v prihodnje ostal hrbenica trajnostnega razvoja na območju Alp, je pomembno, da je delovanje mreže uspešno in stanovitno,« opozarja Nathalie Morelle, ki je v začetni fazi projekta Via Alpina delovala kot mednarodna koordinatorica. Kot se spominja, je bil eden od izzivov med seboj povezati različne izhodiščne položaje v posameznih regijah ter krajevno umestiti različna prizadevanja in cilje. Zato si želi, da bi tudi v naslednjih dveh desetletjih čim več ljudi vzdolž Vie Alpine sodelovalo pri razvoju projekta in znalo izkoristiti izmenjavo znanja in dobrih praks s sosednjimi državami.

Nadaljnje informacije: www.via-alpina.org/sl/

[CIPRA International · Via Alpina: 20 years of long-distance hiking // Interview with Nathalie Morelle](#)

Digitalno in kreativno: podnebni štrajk kljub koroni

Podnebni protest v času korone – švicarski aktivisti so s svojimi zahtevami porisali tudi kamne. (c) Klimastreik Graubünden

Svetovni #digitalstrike, podnebni protest v Švici, dogovor za boj proti podnebni in koronski krizi v Avstriji, bombardiranje z e-pošto v Italiji – v nadaljevanju o tem, kako se podnebni aktivisti v alpskih državah odzivajo na ukrepe o prepovedi in omejitvi gibanja na prostem in česa naj bi se naučili iz koronakrize.

Podnebni aktivisti, zbrani v gibanju *Podnebni štrajk v Švici*, so 15. maja 2020 nameravali organizirati akcijski dan na območju celotne države, a jim je načrte prekržala pandemija novega koronavirusa, zato so tako kot druga podnebna gibanja po svetu svoje aktivnosti preselili na svetovni splet. Njihov protest bo kljub omejitvam gibanja na prostem dobro viden: v kantonu Graubünden so prebivalce pozvali, naj s sporočili, skladnimi z namenom protesta, porišejo

kamne, letake, plakate in transparente in jih namestijo na javnih krajih, mestih in površinah. 16-letna Leandra, članica gibanja Podnebni štrajk Švica iz Appenzella, je ob tem opozorila: »Ustvarjanje podobne pozornosti tudi v digitalni obliki je za nas zagotovo velik izziv, a znotraj naše skupine potekata tako naše delo kot komunikacija še naprej zelo dobro.« 17-letni Loris, aktivist iz Chura v Graubündnu, je prav tako prepričan: »Iz odziva družbe na koronakrizo moramo tudi sami potegniti prave zaključke – če želimo preprečiti tudi podnebno krizo, ravno tako potrebujemo solidarnost in odločno ukrepanje.« Sicer pa so Leandra, Loris in številni drugi podnebni aktivisti v Švici že pripravili tudi podnebni akcijski načrt, v katerem so pozvali politiko, da mora programe za gospodarsko okrevanje zasnovati prijazno do okolja in podnebja.

En dogovor, tisoči e-sporočil

Sklenitev podobne družbene pogodbe zahteva tudi protestno gibanje Petki za prihodnost v Avstriji v obliki dogovora za boj proti podnebni in koronski krizi. Zaradi rahljanja ukrepov, povezanih z omejitvijo gibanja na prostem, v različnih avstrijskih mestih spet potekajo akcije in opozorilni shodi, katerih namen je sprejeti ustrezne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam v javnem prostoru. V Italiji je eno od podnebnih gibanj organiziralo akcijo »bombardiranja« z elektronskimi poštnimi sporočili, v kateri je bilo okoli pol milijona sporočil z različnimi zahtevami poslanih tistim posameznikom, ki so odgovorni za sprejemanje političnih odločitev. Že konec aprila pa je bil pod geslom *fighteverycrisis* organiziran tudi svetovni digitalni podnebni protest, ki se ga je v živo prek spletne strani udeležilo več sto tisoč ljudi. Za mlade, kot sta Leandra in Loris, je torej že danes povsem jasno: podnebni protest je treba na prosto, tj. v realno življenje, čim prej vrniti tudi v Švici. Idej in mladostne energije jim v ta namen nikakor ne primanjkuje.

Viri in nadaljnje informacije:

climatestrike.ch/de (de), www.klimastreik-graubuenden.ch/ (de), fridaysforfuture.at/events/2020-05-06-einwoechiger-protest-vor-dem-bundeskanzleramt (de), www.fridaysforfutureitalia.it/agisci (it), fridaysforfuture.de/netzstreikfursklima/ (de), www.zeit.de/campus/2020-04/fridays-for-future-netzstreik-fuers-klima-streik-berlin (de), www.faz.net/aktuell/politik/inland/fridays-for-future-streik-im-kinderzimmer-16739963.html (de), www.umweltinstitut.org/aktuelle-meldungen/meldungen/2020/klima/die-klimabewegung-im-krisenmodus (de),

Korona kot priložnost za bolj trajnostno življenje?

Zasluga korone: ureditev začasnih kolesarskih poti tudi na Dunaju, v Milanu ali Grenoble.

T. i. pop up kolesarske poti v mestih, razcvet lokalne ekološke hrane – korona spodbuja trajnostnejše načine življenja tudi v alpskih državah in tak trend naj bi se nadaljeval tudi v prihodnje.

Zaradi omejitve širjenja novega koronavirusa se je javni potniški promet večinoma zaustavil in marsikdo od tistih, ki nimajo avtomobila, je v tem času sedel na kolo. Mestne oblasti so se na spremenjene migracijske tokove odzvale z ureditvijo t. i. pop up kolesarskih poti, da bi še naprej zagotavljale zadostno medsebojno varnostno razdaljo. V Milanu/I so tako v kratkem času uredili približno 35 km začasnih kolesarskih poti. Tudi na Dunaju/A so ceste, ki jih uporablja veliko število ljudi, razširili z začasnimi kolesarskimi potmi in tako so tudi v najbolj znanem avtomobilskem mestu v Italiji, Torinu, najvišjo dovoljeno hitrost na 27 cestah celo omejili na 20 km/h. Razprava o uvedbi začasnih kolesarskih poti potekajo tudi v Münchnu/D in Zürichu/CH. Čim več ljudi želi k dolgoročni uporabi koles spodbuditi tudi Francija, zato namenja za subvencioniranje popravila koles 50 EUR na posameznika oz. 60 milijonov evrov v skupni višini.

Razcvet trgovine z ekološko pridelano hrano

Novi trendi se od izbruha pandemije kažejo tudi na področju potrošnje prehrambenih izdelkov, kar se kaže v izrazito povečanem obsegu prodaje lokalne ekološke hrane. Ta se je, denimo, v Švici po podatkih *BioSuisse* povečal za 30 odstotkov, v Nemčiji celo za 30 do 60 odstotkov. V času dela na domu oziroma na daljavo in zaprtih gostinskih lokalov potrošniki pogosteje kuhajo sami in so očitno tudi bolj naklonjeni nakupovanju ekološko pridelanih in predelanih živil. Pomembno vlogo pri tem imajo različni vidiki, kot so regionalnost, način pridelave in kakovost.

Vpliv na življenjski slog

Da se trajnostni življenjski slog v koronačasu še hitreje uveljavlja, je prepričana Katharina Conradin, predsednica CIPRE International: »Spremembe, ki so se doslej odvijale zelo počasi in so dolgo trajale, se zdaj zgodijo v zelo kratkem času.« Naj gre pri tem za vožnjo s kolesom ali kupovanje domače ekološko pridelane in predelane hrane: projekti CIPRE, kot sta *Trajnostni načini življenja na območju Alp* ali *LOCAL - Low Carbon Alpine Lifestyle*, so po besedah Conradinove že v preteklosti nakazali načine, kako na območju Alp doseči kakovostno življenje, ki bo v skladu z zahtevami varstva podnebja in okoljsko ozaveščenostjo. Poleg tega je CIPRA o vplivih koronapandemije na naš življenjski slog izvedla vsealpsko anketo, katere rezultati bodo podlaga za razvoj prihodnjih projektov.

Viri in nadaljnje informacije:

www.lastampa.it/torino/2020/05/10/news/venti-all-ora-27-controviali-di-torino-sfilati-alle-auto-e-regalati-alle-bici-1.38826985 (it), www.derstandard.at/story/2000117320588/hebein-ueberrascht-die-wienerinnen-und-wiener-mit-einem-pop-up (de), www.placegrenet.fr/2020/05/10/pistes-cyclables-transitoires-ouvertes-agglomeration-grenobloise-deconfinement/293801 (fr), vision-mobility.de/news/corona-krise-auch-in-muenchen-pop-up-bike-lanes-geplant-47228.html (de), tsri.ch/zh/umverkehr-pop-veloweg-sp-zurich-gessnerallee-corona/ (de), www.bbc.com/news/world-europe-52483684 (en), www.lefigaro.fr/flash-eco/borne-annonce-un-triplement-du-budget-dedie-au-plan-velo-20200528 (fr), www.theguardian.com/world/2020/apr/21/milan-seeks-to-prevent-post-crisis-return-of-traffic-pollution (en), www.neweurope.eu/article/france-offers-bike-repair-subsidies-to-boost-cycling-post-lockdown/ (en), www.zeit.de/news/2020-04/02/analyse-corona-krise-stoppt-pommes-markt (de), www.schweizerbauer.ch/politik--wirtschaft/agrarwirtschaft/konventionelle-lebensmittel-viel-zu-billig-57437.html (de), www.oekolandbau.de/handel/marktinformationen/der-biomarkt/marktberichte/bio-handel-waechst-waehrend-der-corona-pandemie/ (de)

28 projektov trajnostne gradnje se poteguje za mednarodno arhitekturno nagrado Constructive Alps

Eden od 28 nominiranih projektov: projekt gostišča Hergiswald v Švici. (c) Christian Kathriner & Martin Wittwer

Kateri projekti bodo zmagovalci arhitekturnega natečaja Constructive Alps, bo žirija razglasila do jeseni, prvič pa bo podeljena tudi nagrada po izboru občinstva.

Že peto leto zapored sta Švicarska konfederacija in Kneževina Lihtenštajn razpisali mednarodni arhitekturni natečaj, ki bo tudi tokrat iskal najboljše primere trajnostne prenove in novogradnje na območju Alp. Od približno 330 kandidatov se je v drugi krog natečaja uvrstilo 28 projektov iz vseh alpskih držav, med katerimi pa niso le stanovanjski objekti, temveč tudi otroški vrtci, kapelica, poslovne zgradbe, gorska gostišča in kulturna središča. Član žirije Köbi Gantenbein je ob tem opozoril na veliko raznolikost prispelih nominacij: »Žirija je navdušena nad vsemi 28 arhitekturnimi biseri, saj ti svojo ekonomsko in socialno vero v alpsko podeželje preobražajo v unikatno, samosvojo in podnebno preiščeno arhitekturo.« Žirija si bo projekte ogledala tudi na terenu in določila zmagovalce, ki bodo uradno razglašeni na

slavnostni prireditvi 6. novembra v Bernu/CH. Projekte si bo mogoče ogledati tudi na potujoči razstavi, ki bo gostovala po različnih krajih alpskega loka, od Ljubljane do Nice.

Novost letošnjega mednarodnega arhitekturnega natečaja je, da nagrad ne bo podelila le žirija, temveč bodo nagrajeni tudi projekti, ki jih bo izbralo občinstvo. Svoj glas bo tako od 9. junija do konca avgusta svojemu najljubšemu projektu mogoče nameniti na spletni strani natečaja.

Viri in nadaljnje informacije:

www.constructivealps.net/sl/

Saj ni res, pa je

Turistični kraj v iskanju gostov:
Hallstatt/A v zgornjeavstrijskem
Salzkammergut. (c)
Bwag_wikimedia

Podmerni turizem pregнал prekomernega? Bilo je ne tako daleč nazaj, ko so v Hallstattu iskali učinkovite ukrepe za uspešno obvladovanje in preusmeritev turističnih tokov, ki so dan za dnem preplavljali »najlepšo avstrijsko vas«. Potem pa se je vse spremenilo čez noč, Hallstatt pa si danes prizadeva za vrnitev turistov. Slikovita vasica ob istoimenskem jezeru v Zgornji Avstriji, v kateri živi okoli 800 ljudi, se je na svetovnem turističnem zemljevidu znašla zaradi korejske televizijske serije, njegova kopija stoji tudi na Kitajskem. Popularnost kraja je bila še do nedavnega razlog, da se je na leto pripeljalo 20.000 avtobusov in milijon gostov, večinoma iz Azije. Vse to je bilo preveč tudi za sicer turizmu naklonjenega župana. Pristojni so vzpostavili nov sistem za prijavo gostov, s katerim bi število avtobusov omejili na 54 na dan. Sistem je maja dejansko začel delovati, a brez učinka, saj avtobusov, ki so še pred kratkim prevažali trume gostov, v kraj ni bilo več. V Hallstattu je postalo neobičajno tiho in spokojno. Maja pa se je ob

dolgih koncih tedna po okoliških pohodniških poteh in v središču vasi vendarle začelo premikati – halštatsko svetovno kulturno dediščino si je od blizu in v popolnem miru prišla ogledat doslej komajda poznana vrsta gostov: domačini.

Viri:

www.nzz.ch/wirtschaft/tourismus-in-der-coronakrise-hallstatts-zukunft-ohne-chinesen-ld.1556255 (de), www.spiegel.de/wirtschaft/tourismus-in-oesterreich-hallstatt-hat-genug-von-der-ruhe-a-4a225d25-f150-456f-a576-5ff0b6091a15 (de), <https://ooe.orf.at/stories/3050316/> (de), www.cjpra.org/sl/novice/prekomerni-turizem-je-dosegel-alpe

---

Prireditve

Sopletna konferenca o komuniciranju na področju podnebnih: Našpičiti ušesa, razložiti zgodbe, povezovati stike. 30.06.-01.07.2020, Online. [Več...](#)

Event has been postponed to 2021: Občina 4.0 - Nove tehnologije v službi prebivalstva Alp, 11.09.2020, Saas-Fee/CH. [Več...](#)

Fire across the Alps, 08.08.-09.08.2020, Diverse. [Več...](#)

International Nature Festival, 02.10.-10.10.2020, Innsbruck/A. [Več...](#)